

Přihláška programu Progres

<p>1) Kód programu (nevyplňujte – vyplní rektorát UK):</p>
<p>2) Název programu v českém jazyce:</p> <p>Komplexita a resilience. Staroegyptská civilizace v multidisciplinární a multikulturní perspektivě</p> <p>Název programu v anglickém jazyce:</p> <p>Complexity and resilience. Ancient Egyptian civilisation in multidisciplinary and multicultural perspective</p>
<p>3) Vědní oblast v českém jazyce:</p> <p>AD Dějiny, AC Archeologie, AI Jazykověda, AA Filozofie a náboženství</p> <p>Vědní oblast v anglickém jazyce:</p> <p>AD History, AC Archeology, AI Philology, AA Philosophy and Religion</p>
<p>4) Výčet fakult a vysokoškolských ústavů UK, na kterých má být program uskutečňován:</p> <p>FF UK</p>
<p>5) Stručná anotace programu v českém jazyce:</p> <p>Tento návrh projektu Progres vychází z předchozího programu Prvoků řešeném na Českém egyptologickém ústavu FF UK a dále jej rozvíjí a významně obohacuje o nové aspekty výzkumu. Projekt se geograficky soustředí na oblast severovýchodní Afriky (dnešní území států Egypt a Súdán) s přesahy do okolních oblastí na území Afriky a Asie. Časově se jedná o rozmezí let 6 000 př. Kr. až 640 po. Kr.</p> <p>Jeho základ představují tři pilíře činnosti: 1. analytická činnost na pražském pracovišti a výchova mladých badatelů, 2. základní výzkum na archeologických koncesích v Egyptě a Súdánu a program ochrany památek a 3. intenzivní mezioborová spolupráce jak v oblasti teorie, tak i praktického bádání, zahrnující četné společenskovední, přírodovědné i technické obory.</p> <p>V tomto obecném zaměření se chceme detailně zabývat zejména procesy vedoucími k vzestupu a pádu jednotlivých společenských útvarů, jakými byly především Stará, Střední a Nová říše, Pozdní doba, řecko-římský Egypt nebo kultura kermská a merojská. To, jakým způsobem tyto celky vznikaly, dosahovaly svého vývojového maxima a následně upadaly, jsou fenomény, které jsou obecně i v mezinárodním kontextu zatím stále velmi málo prozkoumané. Schopnost resilience společenských systémů, jejich schopnost vyrovnávat se s měnící se vnitřní dynamikou vývoje a vnějšími kritickými faktory, představují předmět zkoumání, který je velmi perspektivní i z hlediska komparací civilizací.</p> <p>Jedním z úkolů projektu bude analyzovat, co a jak se proměňuje v jednotlivých podsystémech a jakým způsobem se mění jejich komplexita. Naším zásadním cílem bude také zkoumat, jakým způsobem lze komplexitu jednotlivých podsystémů charakterizovat a uchopit (ať již půjde o artefaktuální kulturu, náboženství, ekonomiku, státní administrativu, sociální rozvrstvení apod.)</p> <p>V rámci praktických projektů na archeologických koncesích v Egyptě a Súdánu, zejména pak v Abúsíru, se budeme zaměřovat na takové dílčí projekty, jejichž specifická orientace umožní lépe zdokumentovat fenomény, které tyto zkoumané procesy uvádějí do pohybu.</p>

Půjde zejména o mnohooborové zkoumání funerálních a sídlištních objektů, písemných pramenů, architektury a tzv. ekofaktů. Dlouhodobá činnost archeologických expedic v Egyptě a Súdánu je kromě samotného výzkumu zaměřena také na restaurování a konzervování památek na zkoumaných lokalitách, jejich ochranu, site-management a uchování světového kulturního dědictví pro budoucí generace.

Stručná anotace programu v anglickém jazyce:

The proposed Progres-Project is a continuation of the previous Prvouk-Project, assigned to the Czech Institute of Egyptology FA ChU, which it will further develop and markedly enhance with new paths of research. The project focuses on the area of the north-eastern Africa (today Egypt and Sudan), also taking into account the surrounding areas in Africa and Asia. The time span of the project covers the period from 6000 BC until 640 AD.

Three pillars form the basis of the project: 1. analytical research and education of young researchers in the institute in Prague, 2. primary research and protection of antiquities on archaeological concessions in Egypt and the Sudan, and 3. intensive interdisciplinary cooperation in theoretical as well as practical aspects of the research, including social, natural and technical sciences.

Within this general frame the team will focus above all on processes associated with the rise and decline of various social structures, such as the Old, Middle and New Kingdoms, Late, Ptolemaic and Roman Period, as well as the Kerma and Meroitic cultures. The manners of formation, climax and decline of these structures constitute phenomena that have been even in international context insufficiently studied. The resilience of social systems, their ability to cope and adapt to internal dynamics and to external critical factors is a subject for study with interesting perspectives, which moreover has a strong potential for a comparative study of civilisations.

One of the task of this project will be to analyse the subjects and manners of changes within individual sub-systems and how that complexity transforms over time. Our basic goal includes the characterisation and detailed discussion of the complexity of the sub-systems (e.g. on the basis of artefacts, religion, economy, administration, social patterns, etc.).

The practical aspects of the project on the archaeological concessions in Egypt and the Sudan, especially in Abusir, will consist of projects with a specific focus, which will allow to better document phenomena that put the studied processes into motion. It will include above all the interdisciplinary exploration of funeral as well as settlement objects, written evidence, architecture, ecofacts, etc. The longterm activities of the archaeological missions in Egypt and the Sudan will include not only the excavations but also the conservation and restoration of objects and monuments on the sites, their protection, site-management and preservation of the world cultural heritage for future generations.

6) Údaje o koordinátorovi

Jméno, příjmení, tituly: Prof. Mgr. Miroslav Bárta, Dr.	
Fakulta (VŠ ústav) UK: Filozofická fakulta	
Telefon: 221619617	E-mailová adresa: miroslav.barta@ff.cuni.cz

Stručný životopis koordinátora

Jméno, příjmení, tituly: Miroslav Bárta, Prof. Mgr., Dr.	
Fakulta, VŠ ústav: FF UK	E-mailová adresa: (miroslav.barta@ff.cuni.cz)
Vědecký profil:	
<u>Zaměstnání a zkušenosti:</u>	
1993-	Český egyptologický ústav FF UK
2002	habilitace, Český egyptologický ústav FF UK
2009	jmenování profesorem, Český egyptologický ústav FF UK
<u>Badatelské zájmy:</u>	
Historie a archeologie starověkého Egypta, zejména 6.-2. tis. př. Kr., komparativní studium civilizací a jejich vývojové dynamiky, dějiny klimatu v průběhu holocénu, archeologie, administrativa a náboženství starověkého Egypta, aplikace přírodních a technických věd v egyptologii a archeologii obecně.	
<u>Výběr ze zahraničních konferencí a působení v zahraničí:</u>	
2003-2004 Fulbrightovo stipendium, profesor egyptologie na University of Pennsylvania, PA, USA.	
2012 cyklus přednášek, U. of Auckland, NZ.	
2014 cyklus přednášek na Waseda University, Tokyo.	
2014 Simpson profesor egyptologie na Americké Univerzitě v Káhiře.	
<u>Ceny a ocenění</u>	
2krát cena Michela Schiff Giorgini, Švýcarsko, 2012 – cena rektora UK za publikační počin, 2014 - cena B. Hrozného UK, AvH stipendium, keynote speaker na mnoha akcích – Harvard U., UPenn, Brown U., Tokyo U., Lipsko, Berlín, Moskva, Varšava, Itálie, Francie.	
<u>Konference:</u> organizace 6 světových egyptologických konferencí v Praze	
Publikační činnost za posledních 10 let:	
<u>Shrnutí:</u>	
Publikační činnost zaměřena zejména na problematiku archeologie starověkého Egypta (8 cizojazyčných monografií, anglicky, arabsky, italsky, přes 50 článků a statí v zahraničních recenzovaných publikacích, 7 českých monografií a editovaných monografií, 18 vědeckých statí v češtině.	
<u>Citace:</u> >350, H-Index 2	
<u>5 nejvýznamnějších publikací:</u>	
- Bárta M. et al.: <i>Abusir XXIII. The tomb of the sun priest Neferinpu (AS 37)</i> , Prague 2014	
- Bárta M.: <i>Swimmers in the sand: on the Neolithic origins of ancient Egyptian mythology and</i>	

symbolism, Prague 2011

- Bárta M.: „Radiocarbon dates for the Old Kingdom and their correspondences“, in: *Radiocarbon and the chronologies of Ancient Egypt*, eds. Shortland J. A., Ramsey B. C., Oxford and Oakville 2013, s. 218-223
- Bárta M.: „Egyptian Kingship during the Old Kingdom“, in: *Experiencing power, generating authority. Cosmos, Politics, and the Ideology of Kingship in Ancient Egypt and Mesopotamia*, eds. Hill A. J., Jones Ph., Morales J. A., Philadelphia 2013, s. 257-283
- Bárta M., Cílek V., Lisá L., Pokorná A. et al.: „Diachronic development of the Lake of Abusir during the third millennium BC, Cairo, Egypt“, *Quaternary International* 266, 2012, s. 14-24

7) Údaje o dalších navrhovaných členech rady programu

Jméno, příjmení, tituly	Fakulta (VŠ ústav) UK
Prof. Mgr. Miroslav Bárta, Dr.	FF UK (Český egyptologický ústav)
Prof. PhDr. Ladislav Bareš, CSc.	FF UK (Český egyptologický ústav)
Doc. Mgr. Jiří Janák, Th.D.	FF UK (Český egyptologický ústav)
PhDr. Renata Landgráfová, Ph.D.	FF UK (Český egyptologický ústav)
Doc. PhDr. Hana Vymazalová, Ph.D.	FF UK (Český egyptologický ústav)

Stručné životopisy navrhovaných členů rady

Jméno, příjmení, tituly: Ladislav Bareš, Prof. PhDr., CSc.	
Fakulta, VŠ ústav: FF UK	E-mailová adresa: ladislav.bares@ff.cuni.cz
Vědecký profil:	
<u>Zaměstnání a zkušenosti:</u>	
1975-	Československý (od r. 1993 Český) egyptologický ústav, FF UK
1991	CSc.
1994	habilitace, docent FF UK
2006	jmenován profesorem, FF UK
2005-2012	ředitel Českého egyptologického ústavu, FF UK
<u>Badatelské zájmy:</u>	
Archeologie Egypta v 1. tis. př. n. l. (vč. aktivní účasti na archeologických výzkumech), dějiny Egypta, vývoj egyptské společnosti a náboženství v 1. tis. př. n. l.; počátky egyptologie v českých zemích; kulturní odkaz starověkého Egypta.	
<u>Výběr ze zahraničních konferencí a působení v zahraničí:</u>	
2013 Pozvaný řečník, symposium „Praktische Verwendung religiöser Artefakte (Text/Bildträger)“, organizovaný univerzitou Heidelberg	
2014 Konference „Burial and Mortuary Practices in Late Period and Graeco-Roman Egypt“,	

organizovaná Szépművészeti Múzeem v Budapešti

Publikační činnost za posledních 10 let:

Shrnutí:

Publikační činnost zaměřena zejména na problematiku egyptské hrobové archeologie a pohřebních zvyků v 1. tis. př. n. l. (na základě českých archeologických výzkumů) a s nimi spojenými doklady vývoje egyptského náboženství a společnosti, dále na egyptské dějiny a rozvoj egyptologie v českých zemích. 2 cizojazyčné monografie, 12 statí v zahraničních konferenčních sbornících a kolektivních monografiích, 2 statí v zahraničním recenzovaném časopise (*Zeitschrift für ägyptische Sprache und Altertumskunde*), v češtině účast v 1 odborné encyklopedii, 1 souhrnných dějinách, 10 vědeckých statí, 1 překlad.

Citace: 74 zahraničních

5 nejvýznamnějších publikací:

- Bareš L., Smoláriková K.: *The shaft tomb of Iufaa I: Archaeology*, Praha 2008
- Bareš L., Smoláriková K.: *The shaft tomb of Menekhibnekau I: Archaeology*, Praha 2011
- Bareš L.: „The development of shaft tomb burials in Egypt during the Persian Period“, in: *Diachronic Trends in Ancient Egyptian History*, eds. Bárta M., Küllmer H., Praha 2014, s. 15-23
- Bareš L.: „František Lexa“, in: *Christlicher Orient im Porträt - Wissenschaftsgeschichte des christlichen Orients*, ed. Bukovac P., Hamburg 2014, s. 629-642
- Bareš L.: „Magical bricks and protective amulets from the Saite-Persian shaft tombs at Abusir“, in: *Mélanges offerts à Ola el-Aguizy*, ed. Haikal F., Le Caire 2015, s. 51-60

Jméno, příjmení, tituly: Jiří Janák, Doc. Mgr., Th.D.

Fakulta, VŠ ústav: FF UK

E-mailová adresa: (jiri.janak@ff.cuni.cz)

Vědecký profil:

Zaměstnání a zkušenosti:

2000-2004 člen Českého národního egyptologického centra FF UK
2002- podíl na archeologických expedicích v Egyptě
2003 zakončení doktorského studia na HTF UK, titul Th.D.
2004- pedagog Katedry religionistiky a dějin náboženství HTF UK
2005- vědecký pracovník Českého egyptologického ústavu FF UK
2011 habilitace pro obor egyptologie, FF UK

Badatelské zájmy:

Specializuje se na staroegyptské náboženství, pojetí posmrtné existence a interpretaci náboženských a magických textů. Zvláštní pozornost věnuje vztahu božského a královského majestátu a jejich interakci v ideologii.

Výběr z působení v zahraničí:

2002-2007 Vědecké a studijní pobyty při *Totebuch-Projekt* (Univerzita v Bonnu)
2007-2008 Visiting Scholar na Oxford University (Faculty of Oriental Studies)
2008 Modelling the Structure of Egyptian Pantheon”, Oxford Uni (invited speaker)

2010	Extinction of Gods: Impact of Climatic Change on Religious Concepts” <i>Visualizing Knowledge in Signs</i> , FU Berlin (invited speaker)
2013-2014	Fulbright Fellow na Department of Egyptology of the Brown University (Providence, RI)
Publikační činnost za posledních 10 let:	
<u>Shrnutí:</u> Publikační činnost zaměřena zejména na problematiku staroegyptského náboženství. 4 české monografie, 15 statí v zahraničních recenzovaných časopisech a vědeckých monografiích (<i>Journal of the Near Eastern Studies</i> , <i>Journal of the American Research Center in Egypt</i> , <i>Studien zur altägyptischen Kultur</i> , <i>UCLA Encyclopedia of Egypt</i> , <i>The Oxford Handbook of the Book of the Dead</i> a další), 15 vědeckých statí v češtině, popularizační a přednášková činnost pro veřejnost.	
<u>Citace:</u> >100 (z toho většina zahraniční), H-Index 1	
<u>5 nejvýznamnějších publikací:</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - Janák J., Landgráfová R.: „How to make a mummy: A late hieratic guide from Abusir“, in: <i>Palaeopathology in Egypt and Nubia</i>, eds. Metcalfe R., Cockitt J., David R.,. Archaeopress Egyptology 6, Oxford 2014, s. 107-118 - Bareš L., Janák J., Landgráfová R., Smoláriková K.: <i>The Shaft Tomb of Menekhibnekau. Vol. I: Archaeology</i>, Praha 2011 - Janák J.: „Spotting the Akh. The Presence of the Northern Bald Ibis in Ancient Egypt and its Early Decline“, <i>Journal of the American Research Centre in Egypt</i> 46, 2011, s. 17-31. - Janák J.: „A Question of Size. A Remark on Early Attestation of the Ba Hieroglyph“, <i>Studien zur Altägyptischen Kultur</i> 40, 2011, s. 143–153. - Janák J.: „The Akh“, in: <i>UCLA Encyclopedia of Egyptology</i>, eds. J. Dieleman, W. Wendrich, Los Angeles 2012 	

Jméno, příjmení, tituly: Renata Landgráfová, Mgr., Ph.D.	
Fakulta, VŠ ústav: FF UK	E-mailová adresa: (renata.landgrafova@ff.cuni.cz)
Vědecký profil:	
<u>Zaměstnání a zkušenosti:</u>	
2001-2004	České národní egyptologické centrum FF UK
2005-	Český egyptologický ústav FF UK
2015-	proděkanka pro studium, FF UK
<u>Badatelské zájmy:</u>	
Staroegyptský jazyk a písmo, vývoj staroegyptského jazyka a písma, rituální a náboženské texty a jejich interpretace, vývoj náboženského myšlení Egypta 3.-1. tisíciletí př. n. l., životopisné texty Střední říše, vývoj individuality v egyptské společnosti.	
<u>Výběr ze zahraničních konferencí a působení v zahraničí:</u>	
2014	Excellenz-cluster TOPOI, Research area C-1, Deixis and Frames of Reference, senior-fellow
2014	cyklus přednášek na HU Berlin, Autobiographien des Mittleren Reiches

2012 Wissenschaftskolleg zu Berlin, Mellon-fellow
 2008-2010 Graduiertenkolleg „Schriftbildlichkeit“, FU Berlin, postdoc.
 keynote speaker na zahraničních akcích – Louvain-la-Neuve, Tel Aviv, Berlin, Londýn, Mnichov.
Konference: organizace mezinárodní lingvistické konference na univerzitě v Basileji, organizace mezinárodní konference o logofonetických písmech na FU Berlin, organizace mezinárodního workshopu o novoegyptštině na FF UK v Praze.

Publikační činnost za posledních 10 let:

Shrnutí:

Publikační činnost zaměřena zejména na problematiku staroegyptského písma, jazyka a textů (3 cizojazyčné monografie, přes 20 článků a statí v zahraničních recenzovaných publikacích, 4 české monografie a editované monografie, přes 10 vědeckých statí v češtině).

5 nejvýznamnějších publikací:

- Landgráfová R., Navrátilová H.: *Sex and the Golden Goddess I: Ancient Egyptian Love Songs in Context*, Prague 2009
- Landgráfová R.: *It is My Good Name that You Should Remember: Egyptian Biographical Texts on Middle Kingdom Stelae*, Prague 2011
- Landgráfová R., „The Classical Art of Memory as Immaterial Writing“, *Pragmatics and Cognition* 21:3, 2013, s. 505-520
- Landgráfová R.: „Creative Copying“: Notes on Text Tradition and Alteration Evidenced in Multiple-Occurring Texts in the Shaft Tomb of Iufaa at Abusir“, in: *Text: Wissen - Wirkung - Wahrnehmung. Beiträge des vierten Münchner Arbeitskreises Junge Ägyptologie (MAJA 4), 29.11. bis 01.12.2013* (Göttinger Orientforschungen 59), eds. Neunert G., Simon H., Gabler K., Verbovsek A., Wiesbaden 2015, s. 31-58
- Landgráfová R.: „In the Realm of Reputation: Private Life in Middle Kingdom Auto/biographies“, in: *The World of Middle Kingdom Egypt (2000-1550 BC)*. (Middle Kingdom Studies I), eds. Miniaci G., Grajetzki W., London 2015, s. 177-186

Jméno, příjmení, tituly: Hana Vymazalová, doc. PhDr., Ph.D.

Fakulta, VŠ ústav: FF UK

E-mailová adresa: hana.vymazalova@ff.cuni.cz

Vědecký profil:

Zaměstnání a zkušenosti:

- 2001-2004 České národní egyptologické centrum, FF UK
- 2005-2011 Český egyptologický ústav, FF UK
- 2006- členka expedice Českého egyptologického ústavu v Abúsíru, Egypt
- 2009 vedoucí dílčích výzkumů v Abúsíru, Egypt
- 2015 členka egyptské expedice v jižní Sakkáře, Egypt
- 2016- habilitace, Český egyptologický ústav, FF UK

Badatelské zájmy:

Hospodářství nejstaršího egyptského státu v období Staré říše, administrativní záznamy a královské zádušní kultury, staro-hieratické texty, vědecké poznání ve starém Egyptě s důrazem na matematiku a lékařství.

Výběr ze zahraničních konferencí a působení v zahraničí:

2004–2005, 2009 Vědecké badatelské pobyty v *Institut français d'archéologie orientale du Caire*, Egypt

2008/2009 Pedagogická činnost na Universität Hamburg, ZS

Invited speaker na mezinárodních konferencích v Cambridge, Paříži a Hamburku.

Konference: Pořádání 3 mezinárodních konferencí v Praze.

Publikační činnost za posledních 10 let:

Shrnutí: Publikační činnost zaměřena zejména na problematiku zádušních kultů v době Staré říše, staroegyptskou vědu a výsledky archeologických výzkumů v Egyptě. 5 českých a 5 zahraničních monografií (např. American University in Cairo Press), 5 kapitol v monografiích, 18 statí v mezinárodních recenzovaných časopisech a sbornících, 7 statí v českých recenzovaných časopisech, 20 statí v českých a mezinárodních nerecenzovaných časopisech a sbornících. Cena za publikaci *Abusir X*, opakovaně udělena cena Rektora FF UK za vynikající monografii.

Citace: >150, z toho většina zahraničních, WoS: 3, H-Index: 1

5 nejvýznamnějších publikací:

- Posener-Kriéger P., Verner M., Vymazalová H.: *Abusir X. The Pyramid Complex of Raneferef. The Papyrus Archive*, Prague 2006
- Vymazalová H.: „The Abusir papyrus archives and the Fifth Dynasty royal funerary cults“, in: *8th Egyptological Tempeltagung. Interconnections between Temples* (KSGFH 3,3), eds. Dolinska M, Beinlich H., Wiesbaden 2010, s. 197-203
- Vymazalová H.: „The royal cult in the pyramid temples and the sun temples in Abusir“, in: *Old Kingdom: New Perspectives. Egyptian Art and Archaeology 2750-2150 BC*, eds. Strudwick N., Strudwick H., Oxford 2011, s. 295-303
- Megahed M., Vymazalová H.: „Ancient Egyptian royal circumcision from the pyramid complex of Djedkare“, *Anthropologie* 49/2, 2011, s. 157-166
- Strouhal E., Vachala B., Vymazalová H.: *Medicine of the Ancient Egyptians I. Surgery, Gynecology, Obstetrics, and Pediatrics*, Cairo – New York 2014

8) Orientační údaje o počtech osob zúčastněných na programu

Fakulta (VŠ ústav)	Orientační počet			
	akademických a vědeckých pracovníků	studentů doktorských studijních programů	studentů magisterských studijních programů	studentů bakalářských studijních programů
FF UK (Český egyptologický ústav)	18	6	3	

Údaje o případných dalších klíčových účastnících programu, kteří nebudou členy rady programu:

PhDr. Filip Coppens, Ph.D.

- zaměření na texty a filologii Pozdní doby

Doc. PhDr. Jaromír Krejčí, Ph.D.

- zaměření na egyptskou architekturu a historii 3. tis. př. Kr.

Doc. PhDr. Jana Mynářová, Ph.D.

- zaměření na vztahy Egypta s Předním Východem, Nová říše

Prof. PhDr. Břetislav Vachala, CSc.

- zaměření na staroegyptskou literaturu a náboženství.

9) Popis programu, včetně návaznosti na dosavadní vědecké výsledky a programy; kritické zhodnocení postavení vědní oblasti na UK v národním a zejména mezinárodním kontextu; návrh klíčových kroků pro zlepšení tohoto postavení v horizontu doby uskutečňování programu, zdůvodnění a rámcový harmonogram těchto kroků, indikátory tohoto zlepšení

Klíčová slova

Egypt, Súdán, starověk, archeologie, Abúsír, historie, interdisciplinarita, vývoj myšlení, komplexní společnosti, resilience, interpretace dějinných jevů, ochrana kulturního dědictví, srovnávání vývojové dynamiky komplexních civilizací, přírodní prostředí, klimatická změna, 3D technologie, dálkový průzkum Země, GIS.

Hlavní aktivity

Archeologické výzkumy v Egyptě (archeologické aktivity, dokumentace, analýzy vzorků, ochrana památek).

Badatelská činnost (interpretace archeologických dat, výzkum historických a společenských jevů, vývoje myšlení, kultury a náboženství, modelace vývoje).

Publikace a prezentace výsledků vědecké činnosti v ČR a zahraničí.

Pedagogická činnost, školení doktorandů a mladých vědců (vzájemná výměna pedagogů a studentů mezi domácí institucí a zahraničními univerzitami).

Aplikace získaných dat pro veřejnost a veřejný sektor, lektorování a výstupy kreativního průmyslu.

Hlavní cíle

Udržení a rozvoj špičkového vědeckého týmu a výchova mladých badatelů.

Obnovení technického badatelského zázemí pro vědeckou činnost.

Archeologické výzkumy v Egyptě a Súdánu, základní výzkum a ochrana světového kulturního dědictví.

Publikace výsledků bádání v prestižních periodikách a monografiích, na mezinárodních konferencích.

Společné publikace a projekty se zahraničními partnery.

Aktualizace tématu pro současnost, modelace vývoje a možných řešení krizí ve společnosti současného světa.

Organizace mezinárodních konferencí v ČR, prezentace výsledků pro českou veřejnost.

Další šíření dobrého jména české vědy v zahraničí, zejména v Egyptě a Súdánu.

Zapojení do dalších mezinárodních projektů (grantů).

A) Kritické zhodnocení postavení vědní oblasti na UK, návrhy na zlepšení

Český egyptologický ústav FF UK (dále jen ČEgÚ) je nejen v rámci UK ale i v celé ČR jedinou institucí, jež se dlouhodobě a detailně zabývá vědeckým zkoumáním civilizace starého Egypta, archeologickou činností v Egyptě a Súdánu, ochranou tamních památek a komparativním studiem civilizací. Zároveň jde o jediné pracoviště vychovávající studenty a mladé badatele v oboru egyptologie, jež je navíc vyhledáváno i studenty ze zahraničí. Ve výuce je kladen důraz na moderní metody a přístupy a někteří studenti se mohou vedle teoretických studií zapojit také do aktuálního výzkumu. Pracovníci ČEgÚ dlouhodobě spolupracují také s dalšími pracovišti UK (např. ETF, HTF či LF1), českými univerzitami (v Ústí nad Labem, Brně, Plzni atd.) a dalšími vědeckými institucemi v ČR (typicky ústavy Akademie věd) na společných projektech a publikačních výstupech, nebo na přípravě konferencí či přednáškových cyklů. Základ vědecké práce ústavu tvoří archeologický terénní výzkum v Egyptě a Súdánu a podrobná analýza nasbíraných dat, jež se následně propojuje s dalšími, teoretickými oblastmi bádání na pracovišti v Praze.

Ve zkoumání staroegyptské civilizace se projekty ústavu zaměřují na pět hlavních vědeckých témat, která zahrnují 1) archeologii a interpretaci nálezů; 2) dějiny Egypta a oblasti jeho vlivu; 3) kulturu a náboženství; 4) jazyk a písemnictví a 5) komparativní studium civilizací a jejich adaptace (zejména na proměny přírodního prostředí a v důsledku vnitřní dynamiky). Tomuto členění oblastí zájmu částečně odpovídá také vnitřní členění pracovního týmu, při rovnoměrném zapojení profesorů, docentů, doktorů a také doktorandů do jednotlivých oblastí zkoumání. Mimořádnost týmu v mezinárodním měřítku spočívá i v unikátně rozvinuté mnohooborovosti a spolupráci, která jde napříč společenskovědními, technickými i přírodovědními obory. Výsledky terénního výzkumu i dalších oblastí bádání ústavu mají tradičně velmi široký aplikační rozměr. Od záchrany kulturních památek světového kulturního dědictví v Egyptě a Súdánu a využívání znalostí z egyptské archeologie při ochraně a dokumentaci památek v ČR, přes aplikaci a testování nových vědeckých metod a technologií v terénu (přímá spolupráce s přírodovědci, techniky i s průmyslovou sférou), až po využití nově získaných znalostí o historii lidstva při expertízách, lektorské činnosti, přednáškách pro odborníky, státní správu a veřejnost (univerzity, muzea, kulturní instituce, služby cestovního ruchu). V poslední době jsou výsledky výzkumu z oblasti vývoje komplexních společností využívány jako data případových studií pro modelaci vývoje různých jevů ve společnosti, která představují aktuální společenskovědní výzvy. Badatelé ústavu proto spolupracují nejen s výše zmíněnými vědeckými institucemi, ale rovněž s vládou ČR, Ministerstvem obrany či radami NATO a OECD, a opakovaně jsou zváni k přednáškám pro soukromý sektor.

Také postavení ústavu v evropském a světovém badatelském prostředí je stabilně velmi vysoké. Ústav se řadí mezi špičková podobně zaměřená pracoviště předních světových univerzit v USA, Velké Británii, Německu a badatelé z těchto univerzit jsou často vědeckými partnery ústavu. Některé významné, světově uznávané oborové konference se proto tradičně konají v Praze (především konference *Abusir and Saqqara*, *Crossroads* nebo *Egypt in the 1st Millennium BC*). Odborníci z ČEgÚ jsou často zváni k přednáškám, přednáškovým cyklům či badatelským pobytům na předních zahraničních univerzitách a vedou či oponují práce zahraničních studentů. Rovněž čeští studenti (především doktorandi) často vyjíždějí na

stipendijní pobyty na prestižních evropských či světových univerzitách, např. v Londýně, Oxfordu, New Yorku, Vídni (vč. stipendií Fulbright, Mellon, Hans-Goedicke Stiftung atd.). Pražské pracoviště ústavu často navštěvují zahraniční badatelé z Evropy a Egypta za účelem konzultací, k práci na společných projektech a publikacích či k využití knihovny a archivu. Ústav se navíc podílí na školení odborníků z partnerských institucí v Egyptě, a to jak formou přednášek na tamních univerzitách a v muzeích, tak i formou kratších stipendijních a studijních pobytů pro mladé kolegy z Egypta na pracovišti v Praze. O výjimečné pozici ČEGÚ hovoří i fakt, že jeho archeologické objevy byly v letech 2013 a 2015 vyhlášeny za 6., resp. 3. nejvýznamnější objev na světě podle Heritage Daily.

Mezi stálé zahraniční partnery ústavu patří především Ministerstvo pro památky Egypta (dříve Nejvyšší rada pro památky), Národní korporace pro památky a muzea v Súdánu a významné university v Evropě a ve světě (UniWien, UPenn, BrownUni, WasedaUni, HUJerusalem, USydney, TokioUni, UTexas, UKoyto, CairoUni, American University in Cairo, atd.). Dosavadní spolupráce se vztahovala především k archeologickým výzkumům v oblasti královského i ne-královského pohřebiště na lokalitě Abúsír v Egyptě, následné analýze nálezů a z nich vycházející (re)interpretaci jednotlivých fází egyptských dějin, dokladů egyptské kultury, společenského vývoje a náboženských představ. Kromě samotného zpracování výsledků archeologických prací se mezinárodní spolupráce odráží rovněž při publikaci výsledků a podílem zahraničních kolegů na výuce v ČR, stážemi doktorandů a výukou českých badatelů v zahraničí. Zapojení zahraničních badatelů (Egypt, Německo, Slovensko, Itálie, Rakousko, Belgie, Velká Británie, Austrálie, USA, Japonsko) do vědecké činnosti ústavu v letech 2010-2016: 7 dlouhodobě (z toho 3 doktorandi) – pravidelná účast na řešení projektu, podíl na výuce; 7 krátkodobě – postDoc, archeologie, výuka, publikace, záchrana památek. Badatelům a studentům ústavu se podařilo získat 6 zahraničních stipendií (vč. Fulbright, Hans Goedicke-Stiftung, Mellon, Excellence-Cluster).

Postavení egyptologie v rámci českého a mezinárodního vědeckého a akademického prostoru by se však mělo díky programu PROGRES ještě upevnit. Při zachování dlouhodobě špičkového výzkumu v terénu i na pražském pracovišti by se zvýšení mezinárodní prestiže ústavu mělo odvíjet především od pokračování v mezioborovém přístupu k egyptologickým problémům, systematického začleňování doktorandů (příp. Mgr. studentů) do různých fází výzkumu a jiných akademických činností, ale především by mělo jít ruku v ruce s užším zapojováním ČEGÚ do mezinárodních vědeckých projektů a větší otevřeností zahraničním studentům, pedagogům a badatelům. První úspěšné kroky byly učiněny již v uplynulých několika letech (akreditace angl. doktorského studia, uzavírání meziústavních dohod ERASMUS či jiných, vysílání studentů a badatelů na zahraniční stáže a stipendia, přijímání hostujících pedagogů a badatelů atd.).

Projektový tým pro PROGRES bude sestávat především z mladších, ale již zkušených a mezinárodně uznávaných badatelů, a proto má velký potenciál dlouhodobě pozvedat úroveň vědecké práce, vzdělávání a vedení studentů na domovské instituci, a také působit jako vzor a partner pro další badatelské instituce v Praze, regionech ČR i v zahraničí. Během krátké doby někteří doktorandi ukončí své studium a stanou se post-doc badateli projektu, zároveň se očekává přijetí nových doktorských studentů. Díky zkušenostem, které načerpají při práci v mezinárodně a mezioborově složeném týmu budou moci jednodušeji navazovat další spolupráce se zahraničními institucemi, ať už na bázi společných projektů nebo formou vědeckých post-doc stipendií a stáží. Vzhledem k zapojení pregraduálních studentů do dílčích prací na projektu i do výuky, lze podobný vývoj (nárůst znalostí a otevřenost novým výzvám) předpokládat i u nich. Kromě již zahájeného doktorského programu v angličtině a skutečnosti, že doktorské práce českých studentů jsou již nyní připravovány v cizím jazyce (většinou angličtina), bude také výuka pozvaných zahraničních expertů probíhat v angličtině. Rovněž se

počítá s přípravou (re-)akreditace magisterského studijního programu v angličtině, což výrazně rozšíří možnosti studentské i pedagogické mobility.

Hlavním dlouhodobým cílem je, aby Český egyptologický ústav v rámci světové egyptologie v reálném časovém horizontu nadále zůstal místem propojujícím různé obory (egyptologii, historii, klasickou archeologii, předovýchodní studia, religionistiku, politologii, paleopatologii, paleozoologii a jiné), různé technologické postupy v archeologii a ochraně kulturních památek. Chce i nadále být mezinárodně uznávaným pracovištěm primárního výzkumu, aplikace vědy k řešení aktuálních společenských otázek a problému i ochrany světového kulturního dědictví, kde spolupracují špičkoví vědci z celého světa.

B) Obecný popis projektu

Projekt je koncipován s návazností na projekt Prvok P14 a předchozí výzkumné záměry řešené na ČEgÚ. Primárním cílem projektu je zachovat a dále rozvíjet v minulých letech vytvořený tým, pokračovat v mezinárodně uznávaných vědeckých aktivitách a navázat nové spolupráce.

V rámci projektu budou pokračovat dlouhodobě rozvíjené badatelské práce ústavu, především ty týkající se archeologických expedic v Egyptě. Badatelé projektu se budou účastnit archeologických projektů na lokalitách, na které má ústav koncese. Tím dojde k dalšímu propojení teoretického bádání s archeologickou praxí a získávání nových primárních dat relevantních pro základní výzkum, stejně jako k doplnění původních interpretací nálezů o pohledy vycházející z jiných disciplín, příp. jiných vědeckých přístupů. Postavení egyptologie v rámci českého a mezinárodního vědeckého a akademického prostoru by se však mělo ještě upevnit. Při zachování dlouhodobě špičkového výzkumu v terénu i na pražském pracovišti se zvýšení mezinárodní prestiže ústavu bude odvíjet především od pokračování v transdisciplinárním přístupu k egyptologickým problémům, systematického začleňování doktorandů (příp. studentů Mgr. programu) do různých fází výzkumu a jiných akademických činností, ale především půjde ruku v ruce s užším zapojováním ČEgÚ do mezinárodních vědeckých projektů a větší otevřeností zahraničním studentům, pedagogům a badatelům. První úspěšné kroky byly učiněny již v uplynulých několika letech (akreditace angl. doktorského studia, uzavírání meziústavních dohod Erasmus či jiných, vysílání studentů a badatelů na zahraniční stáže a stipendia, přijímání hostujících pedagogů a badatelů atd.).

Projektový tým bude sestávat především z mladších, ale již zkušených a mezinárodně uznávaných badatelů, a proto má velký potenciál dlouhodobě pozvedat úroveň vědecké práce, vzdělávání a vedení studentů na domovské instituci, a také působit jako vzor a partner pro další badatelské instituce v Praze, regionech ČR i v zahraničí. Během krátké doby někteří doktorandi ukončí své studium a stanou se post-doc badateli projektu, zároveň se očekává přijetí nových doktorských studentů. Díky zkušenostem, které načerpají při práci v mezinárodně a mezioborově složeném týmu budou moci jednodušeji navazovat další spolupráce se zahraničními institucemi, ať už na bázi společných projektů nebo formou vědeckých post-doc stipendií a stáží. Vzhledem k zapojení pregraduálních studentů do dílčích prací na projektu i do výuky, lze podobný vývoj (nárůst znalostí a otevřenost novým výzvám) předpokládat i u nich. Kromě již zahájeného doktorského programu v angličtině a skutečnosti, že doktorské práce českých studentů jsou již nyní připravovány v cizím jazyce (většinou angličtina), bude také výuka pozvaných zahraničních expertů probíhat v angličtině. Rovněž se počítá s přípravou (re-)akreditace magisterského studijního programu v angličtině, což výrazně rozšíří možnosti studentské i pedagogické mobility.

Předpokládanými výstupy jsou odborné články v recenzovaných, impaktovaných, i populárně-naučných časopisech, monografie v řadě *Abusir* prezentující výsledky českých výzkumů v Egyptě i monografie na další témata. Na UK budou uspořádány mezinárodní

konference a výsledky budou každoročně prezentovány rovněž na konferencích v zahraničí. Mezi výstupy projektu budou pařit také databáze dokumentace a databáze vybraných aspektů materiální kultury (např. měděných nástrojů, kanop, atp.). Počítá se rovněž se zapojením studentů do výzkumu a prezentací dílčích témat formou jejich závěrečných (magisterských a doktorských) prací.

Hlavním dlouhodobým cílem je, aby Český egyptologický ústav v rámci světové egyptologie v reálném časovém horizontu nadále zůstal místem propojujícím různé obory (egyptologii, historii, klasickou archeologii, předovýchodní studia, religionistiku, politologii, paleopatologii, paleozoologii a jiné), různé technologické postupy v archeologii a ochraně kulturních památek. Chce i nadále být mezinárodně uznávaným pracovištěm primárního výzkumu, aplikace vědy k řešení aktuálních společenských otázek a problému i ochrany světového kulturního dědictví, kde spolupracují špičkoví vědci z celého světa.

C) Rozklad dílčích témat (kroky ke zlepšení postavení)

Navrhovaný projekt zahrnuje nejen tematicky rozmanitou oblast egyptologie, ale navíc počítá s využitím mnoha přírodovědných a technických oborů metod bádání. Projekt bude zahrnovat několik hlavních pilířů, v jejichž rámci budou rozvíjena další dílčí témata.

1. Archeologický výzkum v Egyptě a Súdánu

Nejvýznamnější součástí navrhovaného projektu, jež zároveň bude tvořit základ pro velkou část plánovaných analýz řešitelského týmu, je v oblasti základního výzkumu samotný archeologický a multidisciplinární výzkum na českých archeologických koncesích v Egyptě a Súdánu, především pak na pyramidovém pohřebišti v Abúsíru. Zde je možné studovat v dlouhé časové řadě více než tři tisíc let vývoj, složení a proměny staroegyptské civilizace prostřednictvím zkoumání jednotlivých pohřebišť a sakrálních objektů. K rozšíření tohoto obrazu pak přispívají další lokality s dochovaným sídlištním záznamem.

Aktivity ČEgÚ na sledovaných lokalitách jsou dlouhodobé a systematické a zejména v Abúsíru navazují na tradici, jež započala před více než půl stoletím. V tomto směru je český výzkum ve světovém měřítku výjimečný a lze tvrdit, že české expedice v Abúsíru v uplynulých desetiletích nejen výrazně rozšířily naše znalosti, ale rovněž nezanedbatelně přispěly k uchování, konzervování a záchraně světového kulturního dědictví a jedinečných památek. Výzkum v Egyptě a Súdánu naplňuje dlouhodobé závazky vůči partnerským institucím památkové péče, jež jsou součástí prezentace nejen Karlovy Univerzity, ale celé ČR v regionu.

V případě abúsírské pyramidové nekropole, jež je hlavním těžištěm zkoumání, představují dominantní skupiny památek především královské pyramidové komplexy panovníků 5. dynastie pocházející z 25. a 24. stol. př. Kr., nekrálovská pohřebiště z 3. až 1. tis. př. Kr. a skupina šachtových hrobek z 6. a 5. stol. př. Kr. Z těchto objektů pocházejí unikátní archeologické, historické a přírodovědné prameny, které umožňují v detailu studium vybraných, velice málo probádaných úseků staroegyptských dějin. Hlavní oblasti tohoto výzkumu představují historické změny a jejich mechanismy, sociální dynamika společnosti, vývoje a změny náboženských konceptů a vztah sakrálních a politických aspektů států, vývoj administrativy, vývoj umění a ekonomiky státu, vztahy egyptské civilizace s okolními zeměmi, proměny klimatu a změny přírodního rámce severovýchodní Afriky. Je třeba zdůraznit, že rozsáhlé části nekropole v Abúsíru i dalších koncesí jsou intaktní a nebyly v moderní době zkoumány. Mají tak obrovský potenciál pro další zásadní rozšíření našeho poznání.

Vedle tohoto základního pilíře projektu budou v jeho rámci řešeny i dílčí podprojekty, z nichž některé jsou svou povahou v světovém měřítku jedinečné. Tyto dílčí projekty z velké části

vycházejí z primárních dat získaných archeologickým výzkumem, jež podrobně analyzují, vyhodnocují a zasazují do širšího kontextu staroegyptské kultury.

Chronometrické metody, metody analýzy materiálů a antropologie

Jedním z podprojektů tohoto pilíře je aplikace přírodovědných a technických metod výzkumu a analýz. Jde o jeden z velkých přínosů české egyptologie ve světovém měřítku, doménou, kde v posledních letech dokonce určuje hned několik trendů. V tomto projektu chce tyto aktivity dále prohlubovat a soustředit se na využití metod absolutního datování, metod analýz materiálů a antropologickou analýzu memfidské populace mezi 3. a 1. tis. př. Kr.

V Egyptě možnosti výzkumu zásadně omezuje plošný zákaz vyvážet vzorky a provádět některé druhy analýz. Řešením je na jedné straně dovoz specialistů a přístrojů do Egypta, který však je finančně i administrativně náročný. Kromě českých odborníků tak ČEGÚ spolupracuje s Tokijskou technickou univerzitou (Abe et al. 2014). Na druhé straně využívá spolupráce s institucemi v Egyptě (Francouzský ústav orientální archeologie – IFAO, Grand Egyptian Museum – GEM), při získávání výsledků analýz. Nejpoužívanější metodou pro absolutní datování je radiouhlíková metoda měření rozpadu izotopu uhlíku ^{14}C . ČEGÚ plánuje nadále shromažďovat tato data jako oporu pro absolutní chronologie a možné upřesňování chronologie dějin starověkého Egypta. Kromě toho jsou však aplikovány i další metody analýz, jež například napomáhají cílenému konzervování památek a nálezů.

Analýza základních anorganických materiálů z českých výzkumů se soustředí na kámen, hlínu a keramiku, kovy a fajáns. K nim přistupují analýzy barevných pigmentů. Jejich poznání má zásadní implikace pro analýzu tehdejších technologií, rekonstrukci dálkových obchodních tras, sociální stratifikaci společnosti a mnohé další aspekty starověkého Egypta. Proto plánujeme programové odebrání vzorků z materiálů pro analýzy v současnosti dostupné v Egyptě, i pro ty, které mohou být dostupné v budoucnosti, nebo pokud bude možné vzorky z Egypta exportovat.

Širokou škálu nejmodernějších analytických metod je však možné uplatnit na artefakty z Abúsíru, jež se nacházejí v muzejních sbírkách v zahraničí. Spolupráce v tomto směru se rozvíjí zejména s Egyptským muzeem Lipské university, konkrétně v oblasti analýzy kovových artefaktů, která již poskytla zásadní informace k poznání tehdejších aspektů dovozu a zpracovávání mědi (Kmošek – Odler et al. 2016).

Dlouhodobý antropologický výzkum prováděný na českých koncesích v Egyptě a Súdánu přináší zásadní poznatky o tehdejší složení obyvatelstva, jeho zdravotním stavu, regionálních morfologických proměnách, průměrném věku dožití i nemocech a úrazech, stejně jako vlivu sociálního postavení na zdravotním stavu. V rámci těchto aktivit prováděných ve spolupráci s Antropologickým oddělením Národního muzea v Praze zůstává jedním z hlavních dlouhodobých cílů dokončení tzv. diskriminačních tabulek, které umožní detailní morfometrickou definici staroegyptské populace v průběhu 3. až 1. tis. př. Kr.

2. Dějiny starého Egypta a diachronní zkoumání staroegyptské společnosti

V posledních letech se v rámci egyptologie stále častěji setkáváme se snahou znovu definovat nebo alespoň reinterpretovat základní pilíře, na kterých stála staroegyptská společnost, a položit tak základ pro nový způsob nahlížení starověké civilizace vědou 21. století. K těmto snahám přispělo nejen poznání, že mnoho zavedených postupů a interpretací je nutné přehodnotit ve světle nových poznatků egyptologie a dalších vědních oborů, ale také nové objevy, které posouvají nejstarší doklady některých klíčových náboženských představ a ideologických motivů téměř o dva tisíce let hlouběji do historie. Mezi klíčová témata, jež je nutné nově interpretovat, patří především sociální dynamika společnosti a její proměny v čase, pojetí královské a posvátné autority, role politické ideologie a náboženství, božského

kultu a státem udržovaného administrativního aparátu ve starém Egyptě. Ve všech těchto aspektech významně vystupují do popředí oblasti výzkumu role jedince a zájmových skupin, role cyklů a linearity času, teorie přerušovaných rovnováh a násobícího efektu.

Navíc se stále více ukazuje, že zkoumáním tohoto a dalších spřízněných problémů, lze získávat informace velmi dobře aplikovatelné na současnou společnost a využitelné při řešení aktuálních společenských výzev (Bárta, Kovář 2011; Bárta, Kovář, Foltýn 2015 a 2016). Egyptská společnost ve své komplexnosti totiž představuje ideální komparační materiál pro studium dlouho trvajících společenských jevů (ať už pozitivních nebo negativních) procházející různými proměnami v závislosti na klimatických, etnických, politických, hospodářských a dalších změnách. Proto je možné jejím pečlivým studiem, multidisciplinárním přístupem a uvážlivou aktualizací přispět současné společnosti (vedle specificky egyptologických objevů a posunutí humanitních věd na vyšší úroveň) různými modelovými studii v oblasti řešení problémů bezpečnosti, vládnutí, migrace, korupce, multikulturních společností, politické ideologie a náboženství.

Některé z objevů klíčových pro kýžený posun egyptologie jsou výsledkem bádání vědců zakládajícího centra (Českého egyptologického ústavu FF UK) nebo z jejich objevů přímo vycházejí. Jedná se především o výzkumy týmu Miroslava Bárty týkající se počátků staroegyptské civilizace a královského majestátu, úpadku Staré říše v důsledku krize vládnutí, vývoje administrativního aparátu a snahy o centralizaci moci (Bárta 2013a, b). Podobnými tématy avšak pro pozdější období egyptských dějin se zabývá Ladislav Bareš. Administrativním a ekonomickým propojením božského a královského kultu se dlouhodobě zabývá Hana Vymazalová, jíž se navíc (spolu s Mohamedem Megahedem) podařilo datovat vznik některých náboženských a ideologických představ z doby Nové říše o 1000 let nazpět. Božskou mocí a posvátným zakotvením politické autority se dlouhodobě zabývají Jiří Janák a Filip Coppens, kteří se také věnují náboženskému řešení politických krizí. Výzkum Jany Mynářové propojuje politiku, diplomacii a státní náboženskou ideologii Egypta s oblastí jeho geopolitického vlivu na Předním východě. Renata Landgráfová jako pření odborník na staroegyptský jazyk a kulturu písařské a administrativní sub-elity státu vedle vlastního výzkumu o funkci a myšlenkové konzistenci státního aparátu poskytuje ostatním badatelům textový materiál pro jejich vlastní práci (k publikačním výstupům všech těchto badatelů viz <http://egyptologie.ff.cuni.cz/>). Někteří badatelé projektu (především M. Bárta) se již zabývají analýzou historicky doložených krizových jevů měnících dané společenské uspořádání a jejich modelací do budoucna (Bárta, Kovář 2011; Bárta, Kovář, Foltýn, 2015).

Maat-base, analýza komplexních sítí

Jedním z podprojektů pilíře bude průběžně doplňovaná databáze úředníků a jejich titulů nazvaná *Maat-base*, která obsahuje data prosopografického, administrativního a genealogického charakteru a představuje základní nástroj pro analýzy společnosti v období Staré říše (3.–8. dynastie, 2700–2180 př. Kr.). Databázový projekt je vytvořen v software FileMakerPro 13. *Maat-base* obsahuje informace o jednotlivých osobách – pohlaví, provenience, kód hrobky, datování, indexové číslo osobního jména a titulu/epiteta, bibliografické reference a obrázek relevantního nápisu (pro zpětnou kontrolu) – a jejich příbuzenských vazbách. V současné chvíli databáze obsahuje téměř 4000 záznamů o jedincích, 1600 titulů a epitet s více než 30 atributy, jež není možné zpracovat tradičním manuálním postupem či excelovými tabulkami.

Současný egyptologický výzkum obecně se potýká s problémem zpracování velkého objemu dat různé povahy. Aby byl tento potenciál tisíce položek, jež obsahuje *Maat-base*, efektivně zpracován a pečlivě analyzován, byl v rámci interdisciplinární spolupráce s ČVUT aplikován nový přístup založený na analýze komplexních sítí (Complex Network Analysis, CNA)

prostřednictvím algoritmů, které nejsou dostupné v rámci ready-to-use softwarových programů. Pro analýzu tzv. nepotismu, byla vyvinuta speciální metoda, která spočívá v automatizovaném systému kódování „transferových titulů“ a v automatizovaných grafických vizualizacích, které přehledně ukazují nepotické chování v jednotlivých rodinách v období Staré říše. První slibné výsledky týkající se struktury nepotismu, jeho detekování a měření automatizovaným způsobem již byly publikovány (Mařík – Dulíková 2015; Dulíková 2016; Dulíková – Mařík 2017). Nepotismus představuje jeden z faktorů, které významně přispěly k zániku Staré říše. Tento interdisciplinárně zaměřený projekt egyptologicko-kybernetického týmu propojuje metody systematického sběru dat a analýzy komplexních sítí s teorií přerušovaných rovnovah (Bárta 2015).

Výsledky systematického sběru dat a následného uplatnění metod analýzy komplexních sítí jednak přináší nové možnosti porozumění sociálnímu a administrativnímu vývoji, jednak umožňují detekování sociálních procesů, jejich dynamiky a proměny společnosti starověkého Egypta (Bárta – Dulíková 2015; Dulíková 2016; Dulíková – Mařík 2017). Prioritou v následujících letech bude tedy doplňování dat do *Maat-base*, a sice nejenom k úředníkům a kněžím z oblasti memfidské nekropole, ale rovněž z provincií, a to primárně pro období Staré říše. Součástí analýz bude vyhodnocení komplexnější kombinace artefaktů, polohy hrobek a vztahu mezi hrobkami. Uvedené otevírá možnost propojení *Maat-base* s GIS.

Keramika jako základní indikátor sociální dynamiky

Další z mnoha dílčích projektů, jež budou řešeny v rámci pilíře, se zaměřuje na vybrané součásti materiální kultury, jež mohou být využity v obecnější rovině ke studiu vývoje společnosti. Hlavní důraz při zpracování keramiky v rámci daného projektu bude kladen na analýzu materiálu v širších sociálních a ekonomických aspektech, které jsou v keramologických studiích stále na okraji zájmu. Konkrétně jde o výzkum statutu a ekonomického postavení majitelů hrobek v rámci okruhu bohatých funerálních památek Staré říše z celého Egypta a stejně tak na analýzu keramiky z lokality v Usli jako hlavního příznaku různých aktivit v sídlištních areálech. Z tohoto hlediska je pohřebiště v Abúsíru jednou z nejlepších ukázek případové studie, jelikož obsahuje hrobky z rozmezí celé Staré říše (od 3. až po závěr 6. dynastie), a to ze všech sociálních vrstev od členů královské rodiny, přes vysoké a nízké úředníky, až po anonymní osoby pochované v mělkých šachtách bez pohřební výbavy. Z hlediska keramiky přitom jde zejména o studium nalezených keramických skupin a typů, procentuálního zastoupení stolní a užitkové keramiky a její kvality, a to hlavně z intaktních kontextů nebo alespoň částečně neporušených hrobových komplexů a jejich okolí (Bárta et al. 2009; Arias Kytnarová 2014a).

Kromě toho je možné se na základě zpracovaného materiálu soustředit na otázky možných archeologických dokladů pohřebních zvyků a rituálů spojených s ukládáním těla zemřelého do hrobu. Z tohoto hlediska je důležitá například problematika tzv. rituálu rozbíjení červených nádob (Rzeuska 2006) nebo existence předpokládaných balzamovacích depozitů již v období Staré říše. Další zajímavou otázkou je pečetění pohřební komory a šachty, které reprezentují kupříkladu depozity na dně pohřebních šachet (z Abúsíru viz Arias Kytnarová 2011). V rámci následné kultovní činnosti vykonávané v nadzemních strukturách hrobek lze sledovat i trvání a intenzitu zádušního kultu různých sociálních skupin (král, příslušníci královské rodiny, vyšší úředníci a jejich rodiny, nižší hodnostáři atp.), což umožní zkoumat i širší funkční aspekt jednotlivých pohřebišť.

Jedním ze záměrů projektu bude i geografické srovnání keramických nálezů z centrální oblasti, tj. memfidské nekropole včetně Abúsíru, s importy, imitacemi a lokálními variacemi jednotlivých typů z provinčních oblastí (např. oblast středního Egypta, západních oáz a hlavních hornoegyptských center). Jde o dlouhodobou práci, která si klade několik cílů.

Předně půjde o vytvoření komparativní chronologické řady v rámci staroříšské keramiky celé oblasti Egypta. Na základě této specifické skupiny materiální kultury se výzkum dále bude snažit potvrdit a současně polemizovat s teorií poklesu centralizované vlády ke konci Staré říše a s tím spojeného růstu významu provinčních center a budování moci lokálních monarchů, což se projevovalo kromě monumentální architektury i v kvantitě a kvalitě pohřebních darů.

Hlavním účelem je pokračovat v podrobném zpracování keramiky z období Staré říše, a to jak z hlediska morfologického (zachovalé typy, jejich rozšíření a variace; viz Arias Kytarová 2014b), tak i technologického (porovnání použitých materiálů a technik mezi centrem a periferií) a v neposlední řadě i interpretace výskytů v archeologických kontextech. Hlavní význam a přínos tohoto bádání spočívá v rozšíření našich znalostí o vývoji a produkci keramiky, a to nejen z ohledu poskytnutí datace jednotlivých archeologických kontextů (viz Arias Kytarová 2016), ale i z hlediska reflexe celkového hospodářského vývoje a s ním spojených sociálních změn v průběhu Staré říše.

3. Staroegyptské náboženství a písemnictví

Jedním z hlavních zaměření ústavu je studium staroegyptských literárních i neliterárních textů, překladová a interpretační činnost. Velkou část tvoří texty objevené během archeologických prací v Abúsíru, zejména tzv. abúsírské papyrové archivy objevené v 80. letech 20. století. Jde o donedávna nejstarší známý archiv administrativních textů z doby Staré říše, jež přinesly jedinečné informace o provozu královských pyramidových komplexů na pohřebišti v Abúsíru a fungování hospodářství nejstaršího egyptského státu a organizaci kultů obecně. Publikace těchto textů (Posener-Kriéger – Verner – Vymazalová 2006) patří k nejvýznamnějším počínům ČEGÚ. Nedávno francouzským týmem objevené papyrové archivy ze Sakkáry a Wádí el-Jarfú, jsou starší, avšak pocházejí ze zcela odlišného kontextu mimo královská pohřebiště.

Vedle textů z výzkumů v Abúsíru se dlouhodobě věnuje pozornost i dalším písemným pramenům. Patří k nim např. milostné písně, jež nebyvalou formou přibližují lidskou stránku staroegyptské společnosti dnešnímu člověku, diplomatický archiv z Amarny, který podává výpověď o mezinárodních vztazích mezi Egyptem a státními útvary Předního východu a o tehdejší multikulturní společnosti v egyptském centru v 2. tis. př. n. l., či vědecká literatury. Kromě dříve přeložených matematických textů (Vymazalová 2006, Vymazalová – Coppens 2011) se již několik let úspěšně rozvíjí interdisciplinární projekt *Lékařství starých Egyptanů*, jež spojuje překlady staroegyptských lékařských papyrů s odborným lékařským komentářem (Strouhal – Vachala – Vymazalová 2010, 2014).

Soubory náboženských textů z šachtových hrobek Pozdní doby

Jeden z podprojektů se zaměřuje na jedinečné epigrafické nálezy pocházející z tzv. sajsko-perských šachtových hrobek v Abúsíru, jež byly archeologicky prozkoumány v minulých letech. Jde o hrobky vysokých hodnostářů z přelomu 26. a 27. dynastie, tedy z doby, kdy Egypt po krátkém období samostatnosti ovládli Peršané a Egyptané byli nuceni se vyrovnávat s novým, multikulturním a jazykovým prostředím. Unikátní soubory textů z těchto hrobek zahrnují především náboženské texty na stěnách hrobky kněze Iufay (Bareš – Smoláriková 2008) a „návod na výrobu mumie“ z nádob v depozitu balzamovačů v hrobce generála Menechibnekona, na jejichž analýze a interpretaci pracuje tým českých egyptologů ve spolupráci s Ruprecht-Karls Universität Heidelberg. Na výzkumu, který dlouhodobě přitahuje pozornost zahraničních kolegů, se podle potřeby podílí i řada expertů různých vědních oborů z ČR i ze zahraničí.

Hrobka kněze Iufaa byla nalezena v roce 1995 nevylopuená (Bareš – Smoláriková 2008: 44) a téměř všechny plochy vnitřku pohřební komory jsou pokryty texty psanými relativně drobným hieroglyfickým písmem. Kromě obvyklých (avšak výjimečně rozsáhlých) výňatků z Textů pyramid, Textů rakví a Knihy mrtvých se mezi texty v Iufaově pohřební komoře objevuje i řada textů dosud zcela neznámých, případně známých pouze z částečně dochovaných verzí. Z dosud identifikovaných a alespoň částečně analyzovaných textů vzbudila na mezinárodním poli největší ohlas tzv. *Hadí encyklopedie egyptského kouzelníka* doprovázená zobrazeními mýtických hadů, boha Tutua a sedmi zkázonosných démonů. Iufaův text je zcela jedinečný a svým důrazem na dosažení spásy skrze posvátné vědění představuje jakýsi předobraz pozdějších gnostických spisů (Landgráfová, Janák 2016: 69). Dalším nesmírně zajímavým textem, který se podařilo identifikovat v Iufaově hrobce, je starobylý rituál očisty egyptského panovníka (Landgráfová 2011: 162-165). Iufaova verze je ovšem nejméně dvakrát delší než dosud známé varianty a významně doplňuje naše znalosti o tomto rituálu, zde uzpůsobeném pro vzkříšení nekrálovské osoby. Identifikace a analýza textů v Iufaově hrobce dosud probíhá a jejich značnou část ještě zbývá určit, přeložit, interpretovat a analyzovat.

Unikátní texty značného významu se daří identifikovat i v další šachtové hrobce patřící generálu Menechibnekonovi, jejíž výzkum probíhá od roku 2006. V depozitu balzamovačů zde byl nalezen jedinečný soubor popsaných keramických nádob, které na sobě nesly identifikaci materiálů, jež obsahovaly (různé druhy obinadel a látek, myrhu, oleje atd.) a konkrétních dnů během mumifikačního procesu, pro který byly určeny (Janák, Landgráfová 2014). Spolu s dalšími doklady tak zásadním způsobem doplňují a zpřesňují naše představy o tom, jak přesně proces mumifikace probíhal. V rámci projektu bude pokračovat analýza a interpretace textů z Menechibnekonovy a Iufaovy hrobky a zahájen projekt digitální hieroglyfické fotopaleografie těchto textů. Tato unikátní paleografie je v současnosti v pokročilé fázi plánování.

Náboženství, řád a ideologie

Dalším z hlavních dílčích badatelských témat bude sjednocení různých aspektů problematiky moci krále, autority státní správy a administrativního aparátu, božské autority panovníka a politické moci kněžstva. Všechna se střetávají v problematice nutnosti udržování řádu v civilizovaném světě. Vedle Egyptanům vlastního náboženského pohledu na tento řád jako na božský princip *maat*, se tímto tématem budeme zabývat také v jeho politické a ideologické rovině v podobě (často tvrdého) udržování králem prosazovaného *statutu quo*, nebo v podobě tzv. závodu o statut, který probíhal mezi králem a společenskou elitou. Hlavním cílem vycházejícím z vědeckých aktivit projektu tedy bude redefinice problematiky královské a božské autority v Egyptě, již bude dosaženo po propojení různých dosud odděleně zkoumaných aspektů dané problematiky a zavedení multidisciplinárního přístupu a *multiplicity of approaches*. Bádání v oblasti mechanismů sloužících k udržování chodu státního aparátu ve starém Egyptě a oblastech jeho vlivu na Předním východě se zaměří zvláště na analýzy napětí mezi snahou zvýšit moc krále pomocí náboženství a současně omezit moc kněžstva.

Vycházet se bude především z analýzy klíčových jevů a mechanismů vedoucích ke změnám v pojetí moci (krize ekonomiky, migrace, nárůst byrokracie a moci hodnostářů, klimatické změny, nárůst jedné či více mocenských/profesionálních skupin ve státě apod.). Vycházet se při tom bude především z analýzy mechanismů sebe definice a sebereflexe administrativní sub-elity státu doložené v administrativních dokumentech, titulech a sebe-prezentačních textech (např. autobiografiích). Následně budou analyzovány vazby a tenze mezi obrazem sub-elity ve státní ideologii a realitou (komparace historických a ideologických pramenů i „populární fikce“ a společenské satiry). Výsledkem pak bude identifikace způsobů (pozitivních i

negativních) využitých k upevnování moci sub-elity (písařská elita, hodnostáři, kněží, příp. vojsko). V oblasti náboženství se bude vycházet především z písemných dokladů, ikonografie a materiální kultury dob krizí nebo přechodů od jedné formy královské autority k jiné (např. doba přelomu čtvrté a páté dynastie, Achnatonova politicko-náboženská reforma, Sajsko-perská doba, diplomatické krize mezi Egyptem a Předním východem a nástup řecko-římské nadvlády).

4. Dokumentace a archivace

Archiv ČEgÚ zahrnuje veškerý dokumentační materiál pořízený od počátku našich prací v Egyptě a Súdánu. Jeho nejstarší část představuje písemná, kresebná, fotografická a filmová dokumentace z epigrafického a archeologického výzkumu v Núbii (účast na akci UNESCO na záchranu památek zaplavených Velkou asuánskou přehradou) a Východní poušti z 60. let 20. století. Jedná se o nejcitlivější část archivu, která vzhledem k rychle postupující degradaci vyžaduje nejrychlejší zpracování a digitalizaci. Jsou to především filmový materiál a barevné diapozitivy, které s časem významně ztrácejí na kvalitě. Kromě této dokumentace archiv ČEgÚ obsahuje také historicky cenné rukopisné poznámky prof. Jaroslava Černého, kresebné podklady ke knihám a další materiály, jež zaslouží příslušné ošetření, uložení a digitalizaci.

Další část stejného druhu dokumentace pochází z výzkumů prováděných na primární koncesi ústavu v Abúsíru od 60. let 20. století do začátku 21. století. Zejména barevné diapozitivy z tohoto období postupně mění barvy a též vyžadují rychlé zpracování. Nejnovější a jiným způsobem náročnou část archivu představují digitální fotografie, které na začátku 21. století postupně nahradily tradiční filmový materiál. Jejich množství vyžaduje zejména dostatečně velká a spolehlivá úložiště. K abúsírské dokumentaci v této době postupně přibyla agenda stejného druhu z oblasti Západní pouště a Súdánu.

Vzhledem k rozsahu archivu a po léta malému počtu pracovníků ústavu, kteří by se mu systematicky věnovali, zůstává jeho velká část stále neutříděná. V mnoha případech je obalový materiál za léta používání poškozen a je třeba, zejména nejstarší negativy a diapozitivy, uložit do nových folií a šanonů. Největší díl práce však v současné době představuje digitalizace a zpřístupnění. Aby nebyl citlivý materiál dále namáhán častou manipulací, je po jednotlivých celcích nově uspořádáván, přebalován do lépe vyhovujícího materiálu, skenován a v digitální formě ukládán na speciálně vyčleněná úložiště. Nejčastěji využívaný materiál, jako jsou fotografie, nálezové karty a plány, je všem členům ČEgÚ zpřístupňován ve formě databáze, kde si mohou jednoduše vyhledat podklady pro své publikace či přednášky.

V současné době databáze obsahuje desítky tisíc položek (pomalu se blížíme ke sto tisícům), které umožňují jednak rychlejší práci jednotlivých členů ústavu, jednak chrání původní materiál před další manipulací, která jej poškozuje. Jedním z nejdůležitějších úkolů pro další roky je tedy zejména zpracování, digitalizace a zpřístupnění dalších částí archivu. Nyní máme zpracovány přibližně třetinu dokumentace, která ale s každou expedicí postupně narůstá. V plánu je také rozšíření databáze o stopáž filmových záběrů, deníky a další kresebnou dokumentaci. V přípravě je databáze geodetických měření a jejich výstupů, zejména ve formě map a plánů.

Kromě otázky zpracování, digitalizace a zpřístupňování materiálu ve formě databází je zásadním úkolem do budoucna pravidelná obnova úložišť. Již nyní má digitální či digitalizovaný materiál velikost kolem 18 TB a je uložen na minimálně dvou místech, což je server ČEgÚ a datová schránka synology. Jako vzdálenou dlouhodobou zálohou využíváme také externí úložiště CESNET. Pro potřeby práce v Egyptě, kde není možné spoléhat na dobré internetové připojení, které by umožnilo napojení na sever a úložiště v ČR, je nutné zálohovat data na disky dovezené přímo na místo a to opět ve dvou kopiích – jedné uložené v Káhiře a

druhé dovážené na dobu expedice do Sakkáry. U všech úložišť je počítáno se životností cca 5 let, aby nedošlo k náhodné ztrátě dat. Nejnutnější investicí, která již přesáhla dobu své životnosti je nyní zálohový server, jenž bude v nejbližší době potřeba vyměnit za nový. Jeho spolehlivost je nízká a výměna vadných disků již nestačí.

Na jednu stranu je důležitá efektivita archivační práce ve smyslu využití digitalizovaného a zpřístupněného materiálu, na druhou je ale potřeba si uvědomit mnohem zásadnější aspekt péče o dokumentaci, kterým je jeho jedinečnost. Veškerý materiál pocházející z archeologických výzkumů, který ČEgÚ spravuje, představuje unikátní soubor znovu nezachytitelných dat. Vzhledem k tomu, že archeologie je věda destruktivního charakteru, popisy v denících, situace zachycené na kresbách a fotografiích jsou jedinými pozůstatky již neexistujících struktur a kontextů. Uchování tohoto materiálu v co nejlepším stavu je proto vedle jeho širšího zpřístupnění jedním ze zásadních úkolů ústavu i do dalších let.

Technické vybavení

Za dosavadního vedení centra, resp. Českého egyptologického ústavu FF UK se podařilo pracovní tým vybavit základní výpočetní technikou, fotografickými přístroji a dalším vybavením potřebným jak pro terénní výzkumy v Egyptě, tak pro vědecké a pedagogické aktivity na pražském pracovišti. Pracoviště disponuje jednou z nejlépe vybavených knihoven zaměřených na egyptologii a oblasti egyptského vlivu ve střední Evropě. Stávající vybavení je však nutné neustále obnovovat a dovybavit tak, aby odpovídalo standardům běžným pro práci špičkového týmu zapojeného do meziuniverzitních projektů a mezinárodního výzkumu. Počítačové a jiné technické vybavení bude v průběhu řešení postupně obnovováno, případně vyměňováno tak, aby odpovídalo aktuálním potřebám práce na projektu. Pro potřeby základního projektového týmu i jeho hostů bude pořízena multifunkční kopírka, která bude obstarávat tisk, kopírování a skenování všech potřebných materiálů a dalších dokumentů, a rovněž jeden vysokokapacitní zálohovací server. Vzhledem k tomu, že práce na řešení projektu budou vyžadovat také technologicky složité kresby původních egyptských materiálů (paleografie znaků, digitalizace kresebné dokumentace atd.), budou pořízeny rovněž grafické tablety. Při vytváření fotodokumentace se počítá i s využitím profesionálního digitálního fotoaparátu novějšího typu, který bude pořízen spolu s objektivy a dalším příslušenstvím. Dále se plánuje pořízení 3D scanneru, jehož bude využíváno při dokumentaci a rekonstrukci archeologických památek, nálezů a dalších artefaktů souvisejících s vědeckým zaměřením projektu.

Přínos projektu

Stěžejní formy přínosu projektu lze rozdělit do několika navzájem propojených oblastí. Primární přínos bude spočívat v základním výzkumu, nových archeologických a vědeckých objevech a posunutí našich znalostí ve všech oblastech bádání projektu (staroegyptská civilizace, královský kult, diplomacie, historie Předního východu, vztah politiky, ideologie a náboženství). Součástí aktivit projektu bude konzervování a restaurování památek (jak staveb, tak i předmětů), jímž se ČEgÚ dlouhodobě podílí na uchování světového kulturního dědictví. Mezi stěžejní přínosy patří také systematické překračování hranic jednoho oboru při propojování společenských, přírodovědných a technických oborů. Díky takto pojatému výzkumu překračuje ČEgÚ úzkou oborovou specializaci a vztahovat výsledky svého bádání k aktuálním společenským výzvám.

Výzkumem v oblasti historického vývoje jedné přesně vymezené a dobře zdokumentované civilizace trávající tisíce let, krize jejích politických autorit, posouvání těžiště moci z vládní moci na státní administrativu a centralizace moci pomocí napojení na ideologickou, náboženskou nebo posvátnou autoritu vládní moci bude umožněno modelovat vývoj

současných společností. Tímto se projekt vztahuje k řešení problémů bezpečné společnosti, migrace, krizové řízení, vládnutí a správa nebo hodnoty, identita a tradice. Vědeckým tematizováním a historickou analýzou aktuálních společenských problémů a výzev (např. bezpečnost, migrace, forma vládnutí, politická a náboženská ideologie, nekontrolované bujení administrativního aparátu, teorie zájmových skupin atd.) může přispět k novým náhledům na danou problematiku a návrhu možných řešení různých společenských krizových situací. To při využití teorie přerušovaných rovnováh a násobícího se efektu (Bárta 2015).

Již v minulosti badatelé ústavu prokázali, že jsou svými vědeckými výsledky (modelace vývoje jevů ve společnosti) schopni přinášet nové znalosti potřebné pro řešení problémů současnosti (přednášky v Parlamentu ČR, Senátu ČR, OECD, velení NATO, podnikatelskou sféru atd.). K přínosům projektu budou samozřejmě patřit také výstupy v oblasti prezentace vědy veřejnosti a v umění, a to jak vědecké výstupy zaměřené na vývoj umění, myšlení, materiálních a uměleckých projevů politické ideologie či náboženství, tak výstupy přímo spadající do oblasti kreativního průmyslu (výstavy, multimediální produkce, kulturní akce, publikace). Tyto výstupy budou realizovány nejen na UK a v Praze, ale také v regionech ČR, v rámci EU a v Egyptě.

Výstupy

S ohledem na vytčené cíle budou hlavní vědecké aktivity a výstupy projektu mezinárodní a cílené na mezinárodní publikum. Hlavní publikační výstupy budou řešeny jak formou monografií v zavedené a uznávané publikační řadě *Abusir* vydávané Univerzitou Karlovou, tak formou článků v prestižních oborových vědeckých časopisech (ERIH, SCOPUS). Vzhledem k mezioborovému zaměření některých dílčích studií lze předpokládat zařazení článků také do některých mimo-egyptologických periodik hodnocených IF. Mimo tyto výstupy se však počítá také s publikací knih a článků pro české vědecké i laické čtenáře. Kromě publikačních výstupů se počítá nejen s organizací mezinárodních workshopů a konferencí (např. *Ägyptologisches Tempeltagung, Abusir and Saqqara, Crossroads III*), ale také s uspořádáním výstav, přednáškových cyklů pro veřejnost a jiných akcí v ČR sloužících k prezentaci vědeckých výsledků veřejnosti.

V letech 2017-2021 plánujeme přibližně pět zásadních týmových mezinárodních monografií o archeologických objektech v Abúsíru (hrobové komplexy hodnostáře Intiho, Šepseskafancha, Šeretnebti a Nefera, řadě mastab na pyramidovém poli a texty z hrobky kněze Iufaa. Vedle toho je plánováno i vydávání mezinárodně uznávaných sborníků z plánovaných konferencí a sborníků věnovaných význačným osobnostem egyptologie, které jsou sice v rámci ČR hodnoceny jako nepodstatné, avšak ve světové vědě hrají významnou roli. V souladu s řadou dílčích aktivit ústav plánuje dále zvýraznit svou činnost formou publikací v časopisech, od recenzovaných po impaktované.

Český egyptologický ústav je k úspěšnému řešení tohoto projektu připraven zázemím (kvalita knihovny, koncesí, archívů a databází), dosahovanou kvalitou vědeckých výsledků, objevy a publikacemi a jejich impaktem, jakož i personálně (široké spektrum vědeckých specializací pokrývající všechny základní aspekty těchto civilizací), vysoce nadstandardně i z pohledu mezinárodního. Konečně ne nepodstatnou částí činnosti našeho týmu již léta tvoří mezioborová spolupráce jak v rámci ČR, tak v zahraničí a ta bude i nadále představovat další významný aspekt naší činnosti.

D) obecný harmonogram prací a výstupy

Navrhovaný projekt z velké části navazuje na projekt Prvouk P14. Bude dále rozvíjet některé úspěšné projekty z minulých let a zároveň umožní zahájit projekty nové. Kromě stávajících badatelů projekt umožní i mladým vědcům zapojit se do výzkumu a prezentovat výsledky své práce české i mezinárodní veřejnosti.

Přibližný harmonogram hlavních aktivit základního výzkumu a navazující aktivity

2017

Epigrafická dokumentace nápisů v šachtových hrobkách v Abúsíru

Archeologická expedice do Usli, Súdán, menší odkryvné práci na pyramidovém poli v Abúsíru

Dokončení monografie o Intiho hrobovém komplexu

Vydání sborníku z konference *Abusir and Saqqara in the Year 2015*

Dokončení analýz cca 15-20 ¹⁴C vzorků z doby 3. a 1. tis. př. Kr.

Konference *Ägyptologisches Tempeltagung a Current Research in Egyptology*

Publikace monografie *Collapse and Regeneration*

Publikace *Rise and Fall of the Old Kingdom* (American University in Cairo Press)

Publikace *Lékařství starých Egyptanů II. Vnitřní lékařství* (Academia)

Publikace *The Art of Describing*

2018

Odkryvné práce na pyramidovém poli v Abúsíru

Archeologická expedice do Usli, Súdán

Publikace *Medicine of the Ancient Egyptians II. Internal Medicine* (American University in Cairo Press)

Dokončení publikace o vyobrazení procesí zádušních domén ze Sahureova pyramidového komplexu

Dokončení monografie o komplexu Šepseskafancha

Dokončení monografie – náboženské texty z hrobky Menechibnekona

Dokončení antropologických diskriminačních tabulek pro populaci staroegyptské Memfidy 3. tis. př. Kr.

Konference *Crossroads III*

2019

Odkryvné práce na pyramidovém poli a nekrálovském pohřebišti v Abúsíru, epigrafická dokumentace

Publikace *Crossroads III*

Dokončení monografie o komplexu Nefera a Šeretnebti

Ukončení prací na GIS mapě Abúsíru s veškerými archeologickými podklady

Publikace korpusu keramiky z doby Staré říše z Abúsíru

2020

Odkryvné práce na pyramidovém poli a nekrálovském pohřebišti v Abúsíru, epigrafická dokumentace

Dokončení projektu skenování abúsírských pyramid

Publikace *Lékařství starých Egyptanů III. Oční, zubní a kožní lékařství* (Academia)

Konference *Abusir and Saqqara in the Year 2020*

2021

Odkryvné práce na pyramidovém poli a nekrálovském pohřebišti v Abúsíru, epigrafická dokumentace

Konference *Egypt in the first millennium BC II*

Dokončení publikace náboženských textů z hrobky kněze Iufaa.

Publikace satelitního atlasu všech pyramidových polí

Publikace *Medicine of the Ancient Egyptians III* (American University in Cairo Press)

Každá z plánovaných konferencí je významným vědeckým ukazatelem kvality ústavu. Každá je plánována jako principiální mezinárodní akce, kterou navštíví (na základě zkušeností z předchozích konferencí pořádaných ústavem od roku 2000) nejvýznamnější odborníci z oblasti archeologie, historie, religionistiky, přírodních věd se vztahem k egyptologii. Tyto mezinárodní konference jsou pořádány v Praze opakovaně a účast během času narůstá. Poprvé se bude v Praze pořádat studentská konference *Curent Research in Egyptology*, která umožňuje studentům Ph.D. prezentovat své projekty a dílčí výsledky před mezinárodním publikem a navazovat kontakty s odborníky z celého světa.

Průběžné aktivity

- archeologické výzkumy na koncesích ústavu v Egyptě a Súdánu;
- rekonstrukční a restaurátorské práce na koncesích;
- multidisciplinární základní výzkum;
- pořizování a vyhodnocování 3D dat – artefakty, objekty, geomorfologie;
- sběr a implementace dat dálkového průzkumu Země a GIS dat, dobudování mnohovrstevných mapových podkladů v prostředí GIS;
- práce v archivech ústavu, archivace a tagování dat;
- další rozvoj databázových systémů;
- aktivní účast na domácích i zahraničních egyptologických a mezioborových konferencích;
- práce na vědeckých výstupech.

Oblasti zlepšení kvality

Je několik oblastí, kde je možné v horizontu pěti let dosáhnout zlepšení kvality projektu:

1. zvýšení podílu studií dílčích i obecných v odborných impaktovaných a recenzovaných časopisech.

Indikátor: počet přijatých článků do tisku

Realizace: průběžně

2. Navýšení počtu analyzovaných přírodovědných dat z Egypta a Súdánu (zejména ¹⁴C, materiálové analýzy, antropologické nálezy a vzorky fauny a flóry).

Indikátor: počty analýz a jejich kvalita

Realizace: průběžně

3. Další provázanost a rozšíření aplikací přírodních a technických věd v egyptologii a egyptské archeologii obecně.

Indikátor: zastoupení jednotlivých směrů bádání

Realizace: průběžně

4. Příprava re-akreditace navazujícího magisterského studia egyptologie v anglickém jazyce.

Indikátor: rozšíření studentské a pedagogické mobility

5. Další začleňování egyptských a súdánských kolegů do vědecké činnosti a napomáhání jejich odborného růstu.

Indikátor: růst odborné úrovně a počty přijatých odborných článků, studijní pobyty v rámci kreditové mobility

Realizace: průběžně

6. Zajištění odborných edicí a vydání zásadních monografií či studií v arabštině (kvůli dostupnosti a snadnější lokální dostupnosti) s cílem šíření nejnovějšího poznání v egyptologii.

Indikátor: počet realizovaných výstupů a množství distribuovaných jednotek v Egyptě a Súdánu.

Odkazy

Abe Y., Aya O., Miya U., Eri O., and Izumi N. 2014: „Nondestructive onsite X-ray analyses of excavated artifacts“, in: Bárta M. et al.: *Abusir XXIII: The tomb of the sun priest Neferinpu (AS 37)*, Prague: Charles University in Prague, Faculty of Arts, s. 189-194.

Arias Kytarová K. 2011: „Abusir South 2007: Preliminary ceramics report. The tomb of priest Inpunefer and the anonymous tomb AS 47. Abusir Juh 2007: Predbežná keramická správa. Hrobka Inpunefera a anonymná hrobka AS 47“, *Památky archeologické CII*, s. 117-158.

Arias Kytarová K. 2014a: „Ritual ceramic deposit from the tomb of prince Werkaure? A tentative interpretation“, *Bulletin de Liaison de la Céramique Égyptienne* 24, s. 71-82.

Arias Kytarová K. 2014b: „Ceramic finds“, in: Krejčí J., Arias Kytarová K. et. al.: *Abusir XXIV. Mastaba of Werkaure I (Old Kingdom strata)*, Prague: Charles University in Prague, s. 71-260.

Arias Kytarová K. 2016: „Dating of select Old Kingdom archaeological contexts in the Memphite region based on pottery and ceramic finds“, in: Odler M. et al.: *Old Kingdom Copper Tools and Model Tools*, Oxford: Archaeopress, v tisku.

Bareš L., Smoláriková K. 2008: *The shaft tomb of Iufaa (Abusir 17)*, Prague: Czech Institute of Egyptology, Faculty of Arts, Charles University in Prague.

Bárta M. et al. 2009: *Abusir XIII. Tomb Complex of the Vizier Qar, his Sons Qar Junior and Senedjemib, and Iykai. Abusir South 2*, Prague: Dryada.

Bárta M. 2013a: „Egyptian Kingship during the Old Kingdom“, in: Hill A. J., Jones P., Antonio M. J., eds., *Experiencing Power, Generating Authority. Cosmos, Politics, and the Ideology of Kingship in Ancient Egypt and Mesopotamia, Philadelphia, November 5–11, 2007*, Philadelphia: University of Pennsylvania Museum of Archaeology and Anthropology Philadelphia, s. 257-283.

Bárta M. 2013b: „Kings, viziers and courtiers. Executive power in the Third millennium B.C“, in: Moreno García, J. C.: *Ancient Egyptian Administration*, Leiden, Boston: Brill, s. 153-175.

Bárta M. 2015a: „Ancient Egyptian History as an Example of Punctuated Equilibrium: An Outline“, in: Manuelian P. Der, Schneider T., eds.: *Towards a New History for the Egyptian Old Kingdom. Perspectives on the Pyramid Age*, Leiden – Boston: Brill [HES 1], s. 1-17.

Bárta M., Kovář M., eds. 2011: *Kolaps a Regenerace. Cesty civilizací a kultur. Minulost, současnost a budoucnost komplexních společností*, Praha: Academia.

Bárta M., Kovář M., Foltýn O., eds. 2016: *Na rozhraní. Krize a proměny moderního světa*, Praha: Vyšehrad.

Bárta M., Dulíková V. 2015: „Divine and Terrestrial: The Rhetoric of Power in Ancient Egypt (The Case of Nyuserra)“, in: Coppens F., Janák J., Vymazalová H., eds.: *7. Tagung zur Königsideologie / 7th Symposium on Egyptian Royal Ideology: Royal versus Divine Authority. Acquisition, Legitimization and Renewal of Power*, Wiesbaden: Harrassowitz Verlag [KSGH 4,4], s. 31-48.

Creasman, P. P. 2014: „Tree rings and the chronology of ancient Egypt“, *Radiocarbon* 56 (4); *Tree-Ring Research* 70 (3), s. 85-92.

Dulíková V. 2016: *The Reign of King Nyuserre and Its Impact on the Development of the Egyptian State: A Multiplier Effect Period during the Old Kingdom*, Prague: Charles University in Prague, Faculty of Arts (unpublished PhD Thesis).

Janák J., Landgráfová R. 2014: „How to make a mummy: A late hieratic guide from Abusir“, in: Metcalfe R., Cockitt J., David, R., eds., *Palaeopathology in Egypt and Nubia* (Archaeopress Egyptology 6), Oxford: Archaeopress, s. 107-118.

Kmošek J., Odler M., Jamborová T., Šálková K., Kmoníčková M., Msallamová, Š. 2016: „Diachronic changes of ancient Egyptian and Nubian metallurgy - Case study of material from the Egyptian Museum of Leipzig University“, poster prezentovaný na 41st International Symposium on Archaeometry, Kalamata (Řecko), dostupný na internetové adrese https://www.academia.edu/25587015/Diachronic_changes_of_ancient_Egyptian_and_Nubian_metallurgy_-_Case_study_of_material_from_the_Egyptian_Museum_of_Leipzig_University

Landgráfová R., Janák, J. 2016: „Hadí encyklopedie egyptského kouzelníka: z textů v pohřební komoře kněze Iufay v Abúsíru“, *Pražské egyptologické studie* 16, v tisku.

Mařík R., Dulíková V. 2015: „Matematické vyjádření komplexity společnosti“, in: Bárta M., Kovář M., Foltýn O., eds., *Povaha změny*, Praha: Vyšehrad, s. 98–129.

Posener-Kriéger P. – Verner M. – Vymazalová H. 2006: *Abusir X. The Pyramid Complex of Raneferef: The Papyrus Archive*, Prague: Charles University in Prague, Faculty of Arts.

Quack J. F. 2012: „Conceptions of Purity in Egyptian Religion“, in: Frevel C., Nihan C., eds., *Purity and the Forming of Religious Traditions in the Ancient Mediterranean World and Ancient Judaism* (Dynamics in the History of Religions 3), Leiden: Brill, s. 115–158.

Rzeuska T. I. 2006: *Saqqara II. Pottery of the Late Old Kingdom. Funerary Pottery and Burial Customs*, Varsovie: Neriton.

Strouhal E. – Vachala B. – Vymazalová H. 2010: *Lékařství starých Egyptanů I. staroegyptská chirurgie, péče o ženu a dítě*, Praha: Academia 2010.

Strouhal E. – Vachala B. – Vymazalová H. 2014: *The Medicine of the Ancient Egyptians I. Surgery, Gynecology, Obstetrics, and Pediatrics*, Cairo: American University in Cairo Press.

Vymazalová H. 2006: *Staroegyptská matematika: hieratické matematické texty* (Dějiny matematiky 31), Praha: Český egyptologický ústav.

Vymazalová H. – Coppens F. 2011: *Moudrost svitků boha Thovta. Vědecké poznání za vlády faraonů*, Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta.

10) Podklady pro stanovení výše finanční bonifikace programu

Bonifikace mezinárodní spolupráce

Český egyptologický ústav Filosofické fakulty UK dlouhodobě spolupracuje s mnoha zahraničními VaV institucemi a dalšími akademickými a kulturními partnery, a to jak v oblasti vědy a výzkumu, tak na úrovni výuky, vzdělávání, ochrany kulturních památek či aplikace nových technologických postupů ve vědě. Vedle spoluúčasti na vědeckých projektech zahraničních partnerů nebo účasti zahraničních kolegů na vědeckých aktivitách ČEgÚ dochází také ke spolupráci při testování technologií v terénu nebo při přípravě nových školních pomůcek a učebnic (v ČR a v Egyptě). Všechny níže uváděné vědecké aktivity řešené ve spolupráci se zahraničními partnery budou pokračovat i v dalších letech a (spolu se zvýšeným důrazem na mezinárodní spolupráci v rámci projektu PROGRES) budou představovat jeden z pilířů snahy o upevnění postavení Českého egyptologického ústavu ve světové egyptologii.

Hlavním partnerem terénních aktivit ČEgÚ v Egyptě je egyptské Ministerstvo pro památky, s nímž spolupracujeme nejen na archeologických výzkumech, zpracování nálezů a záchraně památek světového kulturního dědictví, ale také při školení jeho inspektorů památek a restaurátorů. Mezi tradiční klíčové vědecké partnery patří především egyptologický ústav Univerzity ve Vídni. Tato kooperace se projevuje například vzájemnou účastí na archeologických výzkumech ČEgÚ v Jižním Abúsíru a Sakkáře a na archeologických výkopech Univerzity Wien v Tell el-Dabaa. Oba ústavy také pořádají tradiční mezinárodní konference *Egypt and Austria* a vydávají sborníky a další publikace. V posledních letech se vzájemná spolupráce ještě prohloubila společným podílem ČEgÚ, Egyptologickým ústavem UniWien a Ministerstvem pro památky Egypta na výzkumu Džedkareova pyramidového komplexu. V souvislosti s unikátním objevem pohřbu lodí u jedné z hrodek vysokých hodnotářů Staré říše v Abúsíru se od roku 2015 navázal ČEgÚ úzkou spoluprací s Institute of Nautical Archaeology (UniTexas), jehož odborníci se na archeologické koncesi ČEgÚ podílejí na zpracování a záchraně zmíněného nálezů lodě z 3. tisíciletí př. Kr. Mezi stále zahraniční partnery ČEgÚ patří i další významné university v Evropě a ve světě jako jsou například německé univerzity v Heidelbergu, Berlíně, Lipsku, Míšni, Tübingenu a Freiburgu, pak také University of Pennsylvania a Brown University v USA, Waseda University a Tokio University v Japonsku, Cairo University, Minia University a American University in Cairo v Egyptě, Univerzita Adama Mickiewicze v Poznani, Hebrew University v Jeruzalémě a v poslední řadě univerzity v Sydney a Aucklandu.

Probíhající spolupráce se vztahuje především k archeologickým výzkumům v oblasti královského i nekrálovského pohřebiště na lokalitě Abúsír v Egyptě, následné analýze nálezů a z nich vycházející (re)interpretaci jednotlivých fází egyptských dějin, dokladů egyptské kultury a náboženských představ. Tato spolupráce se projevuje i při zpracovávání výsledků terénních prací a spoluautorstvím při jejich publikaci nebo podílem zahraničních kolegů na výuce v ČR, stážemi doktorandů a výukou českých badatelů v zahraničí. Se stejným zapojením počítáme i do budoucna v rámci programu PROGRES. V případě spolupráce s vědeckými pracovníky Waseda University se jedná především o vzájemnou pomoc při testování prototypů přístrojů na spektrometrickou a jinou analýzu archeologických nálezů, kterou lze provádět přímo v terénu v Egyptě. Dlouhodobá spolupráce s univerzitou v Heidelbergu probíhá především při výzkumu šachtových hrodek v Abúsíru, např. při analýze a interpretaci textů v hrobkách Pozdní doby a interpretaci nálezů mumifikačního depotu umožňujícího rekonstruovat technologický proces balzamovacího obřadu. Výrazně mezioborová je také spolupráce na interdisciplinárním projektu Raná metalurgie mědi ve starověkém Egyptě, na kterém spolupracují ČEgÚ, VŠCHT a Ägyptisches Museum der Universität Leipzig. Projekt je zaměřen na analýzu vybraného souboru předmětů z lokalit

starověkého Egypta a Núbie, při čemž zjišťuje například obsah niklu ve slitině a snaží se identifikovat zdroje kovové suroviny. Zástupce týmu Českého egyptologického ústavu se podílel také na řešení Excellence-Cluster projektu TOPOI při HU Berlin a FU Berlin. Spolupráce na interpretaci a překladech autobiografických textů z doby Střední říše pro Thesaurus Linguae Aegyptiae probíhala v rámci projektu Strukturen und Transformationen des Wortschatzes der ägyptischen Sprache (AV Lipsko). Ve spolupráci s Univerzitou v Kjótu již třetím rokem probíhá vědecká spolupráce na poli skenování abúsírských pyramid, se kterou se počítá i v následujících letech a jejímž výsledkem bude vědecký 3D model těchto hrobek panovníků 5. dynastie. V současné době tento projekt získal i National Geographic grant. V neposlední řadě je třeba zmínit také projekt The Abusir Statues: Documentation and interpretation of the sculptures in context, který vychází ze souboru soch z poloviny 3. tis. př. n. l., jenž byl objeven v roce 2012 na nekralovském pohřebišti v Abúsíru v hrobovém komplexu princezny Šeretnebtj a okolních hrobkách. Na projektu společně s ČEGÚ dlouhodobě spolupracují dvě zahraniční kolegyně z muzeí v Mannheimu a Hildesheimu. Vedle čistě egyptologických aktivit v mezinárodní spolupráci je nutné zmínit také mezioborové přesahy do sféry předovýchodních studií, kde kromě vědeckých aktivit Jany Mynářové v poslední době vynikají např. uspořádání mezinárodního workshopu *Current Research in Cuneiform Palaeography* v rámci mezinárodního kongresu Rencontre Assyriologique Internationale ve Varšavě (2014) s následnou publikací stejnojmenného sborníku (spolupráce UK, UniTurin a UniWürzburg). Úzké vztahy se zahraničními vědeckými a akademickými institucemi se projevují nejen v bádání a publikačních výstupech, ale také v jejich zahraničních přednáškách, školení (českých a zahraničních) doktorandů a v pořádání prestižních mezinárodních vědeckých konferencí v Praze (*Abusir and Saqqara* 2010, 2015; *Crossroads I a II* 2010 a 2014; *Königsideologie VII: Royal versus Divine Authority* 2014; *Profane Landscape, Sacred Space* 2013; *Social and Religious development in Egypt in the 1st millennium BC*).

Přestože ČEGÚ nemá běžící společný studijní program se zahraniční univerzitou, přijímá doktorandy zahraničních univerzit z Egypta a Evropy do svého akreditovaného anglického doktorského studia, a to jak na celou dobu studia, nebo na kratší stáže nebo roční stipendia (ERASMUS, kreditová mobilita, mezifakultní dohody, stipendia). Stejným způsobem ČEGÚ vysílá a i v rámci projektu PROGRES bude vysílat své studenty na zahraniční univerzity na kratší či delší dobu a podporuje také jejich začlenění do zahraničních nebo mezinárodních archeologických týmů. Ve spolupráci s Egyptským ministerstvem pro památky ústav rovněž pořádal tzv. *Abusir Field School* v rámci které se vybraní egyptští inspektoři učili jakým způsobem provádět terénní archeologický výzkum a základy jednotlivých archeologických disciplín. V posledních letech ústav rovněž připravil několik odborných knižních titulů v arabském jazyce, u kterých zajistil i tisk a následnou bezplatnou distribuci mezi egyptskými kolegy. Tento způsob šíření moderních poznatků o starověkém Egyptě se ukazuje jako nesmírně efektivní, a proto se v něm bude nadále pokračovat i v programu PROGRES. Hlavním dlouhodobým cílem je, aby Český egyptologický ústav v rámci světové egyptologie v reálném časovém horizontu nadále zůstal místem propojujícím různé obory (egyptologii, historii, klasickou archeologii, religionistiku, politologii, paleopatologii, paleozoologii a jiné), různé technologické postupy v archeologii a ochraně kulturních památek. Tyto aktivity budou koordinovány se systematickým zapojováním ČEGÚ do mezinárodních vědeckých projektů a větší otevřeností zahraničním studentům, pedagogům a badatelům. Vedle pokračování výše zmíněné spolupráce se zahraničními kolegy a vědeckými ústavů, bude pokračovat také výuka v rámci angl. doktorského studia, uzavírání dalších meziústavních dohod Erasmus či jiných, vysílání studentů a badatelů na zahraniční stáže a stipendia, přijímání hostujících pedagogů a badatelů atd.

Výběr z projektů a vědeckých aktivit řešených spolu se zahraničními partnery:

The Pyramid Complex of King Djedkare – Protection, Restoration and Documentation (Egyptské ministerstvo pro památky, Český egyptologický ústav FF UK, Egyptologický ústav UniWien)

Excellence-Cluster projektu TOPOI - The Formation and Transformation of Space and Knowledge in Ancient Civilizations, Research Area C1: Perception and Representation – Deixis and Frames of Reference (Humboldt Universität Berlin, Freie Universität Berlin – a podíl Českého egyptologického ústavu)

Abusir Boat Restoration Project (Český egyptologický ústav, Institute of Nautical Archaeology, University of Texas)

Thesaurus Linguae Aegyptiae (Sächsische Akademie der Wissenschaften zu Leipzig + podíl českého egyptologického ústavu)

The Life+ Project Reason For Hope (mezinárodní přírodovědný projekt s podílem aktivit ČEgÚ)

The Abusir Field School (Český egyptologický ústav a Ministerstvo pro památky Egypta)

The Abusir Pyramid Field 3D Scanning and Modelling Project (Český egyptologický ústav, Universita v Kjóto; National Geographic Grant)

Raná metalurgie mědi ve starověkém Egyptě (Český egyptologický ústav FF UK, VŠCHT, Ägyptisches Museum der Universität Leipzig)

The Abusir Statues: Documentation and interpretation of the sculptures in context (ČEgÚ, Mannheim Museum, Hildesheim Museum).

Výběr aktuálních publikačních výstupů vydaných ve spolupráci se zahraničními partnery ČEgÚ:

Devecchi E., Müller G. W., Mynářová J., eds.: *Current Research in Cuneiform Palaeography. Proceedings of a Workshop held at the 60th Rencontre Assyriologique Internationale, Warsaw 2014*, PeWe Verlag, Gladbeck 2015

Bárta M., Küllmer H., eds.: *Diachronic trends in Ancient Egyptian History. Studies dedicated to the memory of Eva Pardey*, Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Praha 2013

Dospěl M., Suková L., eds.: *Bahriya Oasis: Recent Research into the Past of an Egyptian Oasis*, Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Praha 2013

Callender V. G.: *In Hathor's Image I: the Wives and Mothers of Egyptian Kings from Dynasties I-VI*, Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Praha 2012.

Vymazalová H., Dobrev V., Verner M.: *Old Hieratic Palaeography I. The Builders' Inscriptions and Mason's Marks from Saqqara and Abusir*, Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Praha 2011.

Spalinger A.: *Icons of Power: a Strategy of Reinterpretation*, Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Praha 2011.

Khaled M. I., Vymazalová H.: „The funerary domain mnat – new evidence from the Fifth Dynasty“, in: Bareš L., Bárta M., Callender V. G., Janák J., Krejčí J., eds.: *Times, Signs and Pyramids. Studies in Honour of Miroslav Verner on the Occasion of his Seventeenth Birthday*, Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Praha 2010, s. 191–200.

Jánosi P., Megahed M.: „Eine fast vergessene Pyramidenanlage“, *Antike Welt. Zeitschrift für Archäologie und Kulturgeschichte* 2, 2015, s. 51–60.

Odler M., Hudáková L.: „Neither leisure class nor colonialists: pre-Great War Slovak travelers in Egypt“, *Journal of Ancient Egyptian Interconnections* 8, 2016, s. 49-59.

Vymazalová H., Pieke G., „Discussion on Iti and his statuette from the tomb of Princess Sheretnebtu in Abusir South“, in: Bárta M., Coppens F., Krejčí, J., eds., *Abusir and Saqqara in the Year 2015*, v tisku.

Členství v mezinárodních radách a vědeckých či akademických výborech:

American Research Centre in Egypt (USA a Egypt)

American Schools of Oriental Research (Boston University, USA)

International Association for Assyriology (1 člen z pětičlenného rozhodujícího výboru)

Journal of Ancient Egyptian Interconnections (University of Arizona, USA)

Nadácia AIGYPTOS (Slovensko)

Asian and African Studies (Slovensko)

11) Předpokládaný procentuální podíl finančních prostředků alokovaných jednotlivými participujícími fakultami (VŠ ústavy) v prvním roce uskutečňování Programu a přibližný výhled na další čtyři roky

FF UK 100%

12) Údaje o projednání přihlášky programu vědeckými radami všech fakult (VŠ ústavů) UK, na nichž má být program uskutečňován

Fakulta (VŠ ústav)	Datum projednání přihlášky vědeckou radou fakulty (VŠ ústavu)	Výsledek projednání přihlášky vědeckou radou fakulty (VŠ ústavu)
FF UK	29. 9. 2016	

13) Datum a podpis koordinátora:

14) Podpisy děkanů (ředitelů) všech fakult (jiných součástí) UK, na kterých má být program uskutečňován

Fakulta (VŠ ústav)	Jméno, příjmení, tituly děkana/ředitele	Datum a podpis děkana/ředitele
FF UK	Doc. Mirjam Fried	